

"בפרי הארץ"

פרשת עקב

"כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם "

תרגום יונתן: לא על לחמא בלחודוי חיי בר נשא ארום על כל מה דאתברי על מימרא דה' חיי בר נשא:

פירושו: כי לא על הלחם לבדו חי האדם כי על כל מה שנברא על מאמרו של ה' חי האדם:

הלינו: מי שאמר לשמן וידלק יאמר לחומץ וידלק והוא משום שלא השמן מדליק אלא הקב"ה מדליק כי הוא המסובב של כל הסיבות, והשמן והחומץ הם רק סיבה ואם ידלק או לא זה הקב"ה מחליט. כן גם לא על הלחם שהוא רק סיבה אלא הכל ע"פ המסובב כל עלמין.

וכך כתב הבית הלוי בספרו מאמר הביטחון

שאדם צריך להבין כי לא הסיבה גורם לו הרווח, רק להפך, הרווח הוא שנגזר עליו, גרמה לו שיזדמן לו הסיבה שממנה יצאה המסובב הנרצה לו יתברך.

מצאנו אצל יוסף הצדיק במדרש על הפסוק "ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם" הדא הוא דכתיב "קץ שם לחושך" זמן נתן ליוסף כמה שנים יעשה בבית האסורים, כיון שהגיע הקץ חלם פרעה חלום, רצו בזה לשלול שלא יאמר כי חלומו של פרעה גרמה ליוסף היציאה מבית האסורים רק היציאה של יוסף שהגיע זמנו גרמה שיחלום פרעה חלומו.

רש"י פרשת בשלח {פרק טז' פסוק לט'} פירוש למשמרת - לגניזה: לדרוטיכם - בימי ירמיהו כשהיה ירמיהו מוכיחם, למה אין אתם עוסקים בתורה והם אומרים נניח מלאכתנו ונעסוק בתורה, מהיכן נתפרנס, הוציא להם צנצנת המן ואמר להם (ירמיהו ב לא) הדור אתם ראו דבר ה', שמעו לא נאמר אלא ראו, בזה נתפרנסו אבותיכם, הרבה שלוחין יש לו למקום להכין מזון ליראיו:

וזהו כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם ע"פ המסובב כל הסיבות.

ובזכר הזיית כתב: ולכן בפ' ראשונה של ק"ש כתיב "ובכל מאדך". ובפ' והיה לא כתיב 'ובכל מאדכם'. כי פ' שמע כולה בלשון יחיד נאמרה. ויחיד שאפשר לו. הוא צריך לקיים לא ימוש ספר התורה הזה מפיו דברים ככתבן ממש. לכן נאמר 'ובכל מאדך' פי' בכל ממונך כמ"ש במשנה סוף ברכות. ר"ל שלא לעסוק בפרנסה כלל. אבל פ' והיה שנאמרה בלשון רבים. לרבים כמעט מוכרחים להתעסק עכ"פ מעט גם בריוח ממון לחיי נפש. לכן לא כתיב בה ובכל מאדכם. (והגם שעדיין לא זו הדרך והמדרגה הגבוה שבגבוהות לפי אמיתת רצונו ית"ש לדעת רשב"י. עכ"ז גם לדידך לא מקרי ח"ו בזה אין עושין רש"מ כשמפנין עצמם מעט גם לעסק פרנסה ובעת עסקם בפרנסה לבם נוהג בחכמה ומהרהרים בד"ת ויראת ה'. ולר' ישמעאל. זו היא עיקר רצונו ית' בהנהגת כלל ההמון. ופולגתתם מה היא עיקר רצונו ית' והמדרגה היותר גבוה בהנהגת כלל ההמון):

כותב הגה"צ רי"א וינטרוב זצ"ל בעניין הביטחון. שעל זה נאמרה מצווה בתורה תמים תהיה עם ה' אלוקיך וכל ההנהגות והעמידות הכל תלוי רק כפי מידת התקרבותנו אליו, ושום דבר אחר אינו במציאות כלל עכ"ל.

וכך בשערי העבודה לרבינו יונה אהרן מנב'. יסוד העניין של התפילה הוא במידה זו של כדרך שאתה הוה עמי כך אני אהיה עמך ובמידה שהאדם מתקרב אל ה' בתפילתו כך ה' מתקרב אליו, נמצא שהקרבה שעליה דבר ר' ישראל אליהו נמצאת בתפילה והיא בידינו, שהיא למסובב.

שאלו את הגר"א מהו גדר הביטחון ואמר כגמול עליו אמו.

הלינו שישאלו את התינוק איפה הוא, יאמר שהוא בידיו של הקב"ה.

כותב הזוהר הלכות שהנקודה היא "מנוחת נפש הבוטח". (כך מרויח האדם גם בעולם הזה וגם בעולם הבא).

מפרי הארץ

הלכה

אורוז זויים

א' ברך על מזונות המוציא?

תשובה: אם זה פת הבאה בכיסנין יצא ואם זה תבשיל לא יצא {סימן קסח'}

ב' מה דינה של בבושקה בשבת? (בובות עץ בגדלים הנכנסים זה בזה) (מדין בונה)

תשובה: לילדים יש להתיר. {סימן שמ'}

זועין מישפט

א' הזמין נסיעה לים וביטלה, מה דינו?

תשובה: יש להסתפק אם הוא גרמא או גרמי, למעשה גרמא ופטור מדיני אדם וחייב מדיני שמים.

ב' שוכר דירה, האם רשאי להשכיר הדירה לדייר אחר? . {תוך זמן השכירות שלו}

תשובה: אם לא סיכמו בחוזה והדירה לא מרוהטת מותר. {עין שטז' סעיף א'}

אבן העזר

א' אשה שהכינה חלות לשבע ברכות ולא הפרישה חלה, (זימון אין, אבל השאלה אם שבע ברכות יש)?

תשובה: לא יברכו את ברכות השבע ברכות. {אבן העזר סימן סב'}

ב' סעודת שבע ברכות ביום השביעי שנמשכה לתוך הלילה, האם מברכים שבע ברכות?

תשובה: מחלוקת. ולכן יברכו ברכה אחת, לכבוד החתן והכלה. {עיין סימן סט'}

יורה דעה

א' האם מותר ללוות כסף מקופת צדקה שנמצאת בביתו של אדם?

תשובה: אסור ללוות, אלא א"כ מתנה מראש {עיין סי' רמו'}

ב' האם יש חובה לטבול תבניות אלומיניום חד פעמיות?

תשובה: יש לקנות תבניות תוצרת הארץ שבהם אין חיוב טבילה אם קנה של חול' הדבר תלוי במציאות אם הם חד פעמיות או לא {הגריש אלישיב והגר"נ קרליץ}

נקודה למחשבה: " והיה עקב תשמיעון את המשפטים "

רש"י: אם המצות הקלות שאדם דש בעקביו תשמעון.

רבו ההסברים ברש"י זה, יש שאמרו שהכוונה לברכות שאדם מברך על כל צעד ושעל .

ועלמלתא עוד פירוש ממחר"ם חאגיז {בספרו ספר הלכה עם פסקים קצרים מלפני שלוש מאות שנה בערך}

שאכלו אותו למה אדם לא נברא עם כנפיים וענה להם כדי שירוויח שכר על כל פסיעה ופסיעה לדבר מצווה. וזה כוונת רש"י מצוות שאדם דש בעקביו .

לפעמים לא שמים לב כמה הקב"ה נתן לנו זכויות ליום הדין, אם זה בנטילה הראשונה בברכות, אם זה בקשירת נעלים ובכלל בכל ההליכה לדבר מצווה. רק צריך מחשבה .

מספרים על הזופץ זויים שבא אל מוכר במכולת ושאל אותו אם הוא מכוון לשם חסד, כי במחשבה קלה הוא זוכה לשכר הרבה.